

Metges filòsofs i Metges artistes (*)

per

JAUME PEYRÍ

La vida conjunta de les Acadèmies

La vida en comú de les Acadèmies no és un desig platònic, ni un artifici de les nostres voluntats, és una necessitat fortament sentida i d'una utilitat inqüestionable. Fa molts segles que no és possible que hom pugui conèixer i produir en tots els rams de l'activitat humana. La vida ponderada de les mentalitats gregues que junyien dintre la seva serena pensa tantes coses diferents que tan bellament dirigiren el cervell humà i que tan suaument guiaren la mà de l'artista, ja no s'ha repetit. Poques vegades, potser una sola, ha sorgit un Vinci. L'Enciclopèdia es va debatre estèrilment amb la quantitat de coneixements que eren patrimoni de l'època, mala còpia de Grècia no intervinguda pels artistes; ni el caire de l'art elegant i frèvol que fou patrimoni de l'època en què visqué, va saber arreplegar.

L'angoixa dels que vivim una branca científica

L'angoixa dels que vivim una branca científica, aclaparats pel maquinisme que comporta la divisió del treball, que engoleix la nostra vida, reaccionem per ací i per allà desflorant camps ben diferents dels nostres, com una necessitat espiritual compensadora, ben natural, ben lògica; és la necessitat de desentumir recons de la nostra ànima que anys i anys han quedat oblidats en la penombra. L'enllaç, la comunicació amb les altres Acadèmies germanes ens és necessària per canviar, per embellir la nostra vida; per això som els metges, som els biòlegs els que us hem pregat

més insistentment l'acoblament que comença avui, potser perquè som els més presoners del maquinisme de què us parlava i els més desvalguts espiritualment. Mercès de la vostra gentilesa.

Per això mateix he volgut triar per rebre-us les derivacions dels homes dedicats a la Ciència de la vida cap a les cimeres transcendents de la filosofia unes vegades, altres, als camps plaents de la bellesa artística.

Les derivacions de les activitats mèdiques

Aquestes derivacions de la nostra activitat han sigut diferents, segons l'ambient del moment històric i segons el medi còsmic del lloc on hem viscut.

El pedantisme

Quan les inseguretats diagnòstiques i pronòstiques i l'escassetat de forces terapèutiques eren la característica dominant de la vida mèdica, el metge es vegé obligat a una reserva per amagar les seves ignoràncies; d'aquí la facilitat de caure en el pedantisme que tant ens cantaren els crítics dels segles XVII i XVIII. *Molière* es burlà dels pedants i els pedants desaparegueren.

L'escepticisme

Més greu fou que la incertitud dels pronòstics i tractaments mèdics portés la incredulitat científica als filòsofs que, com Rousseau o com Montaigne, portaren l'escepticisme al cor de la mateixa Medicina.

L'escepticisme és una flor de pedúncul gruixut incolora i inodora, amb estams i pistils estèrils. L'escepticisme, aplicat al camp científic i professional de la Medicina, és com en cap de les altres aplicacions eixorc. El metge necessita cuirass-

* Plàtica llegida amb motiu de la primera reunió de les quatre Acadèmies oficials de Catalunya (Bones Lletres, Ciències, Belles Arts en l'estatge de la de Medicina) per constituir l'Institut de Catalunya.